

STATISTIKAS LAIKRINDU PĀRRĒĶINĀŠANAS UN PUBLICĒŠANAS VADLĪNIJAS

Vadlīnijas ir izstrādātas saskaņā ar Latvijas Nacionālo *euro* ieviešanas plānu, lai noteiktu vienveidīgu praksi vēsturisko statistisko datu jeb statistikas laikrindu, kā arī statistikas datņu pārrēķināšanā no latiem uz *euro* un statistikas datu publicēšanā.

1. Vispārīgie principi

1.1. Vadlīnijas ir adresētas Centrālajai statistikas pārvaldei un citām iestādēm, kas vāc, apkopo un publicē Ministru kabineta apstiprinātajā Valsts statistiskās informācijas programmā (turpmāk tekstā – VSIP) paredzētos datus (turpmāk tekstā kopā – iestādes).

1.2. Pārrēķinu veikšanā ievēro *Euro* ieviešanas kārtības likumā noteiktos noapaļošanas principus:

1.2.1. Ja pārrēķinātie statistikas dati ir izteikti precizitātē līdz vienam centam, noapaļošanu veic līdz tuvākajam centam, novērtējot trešo decimālo zīmi:

- Ja trešā decimālā zīme ir no 0 līdz 4, tad centa vērtība nemainās;
- Ja trešā decimālā zīme ir no 5 līdz 9, tad cents tiek apaļots par vienu vienību uz augšu;

1.2.2. Ja pārrēķinātie statistikas dati ir izteikti precizitātē līdz vienam *euro*, novērtē pirmās divas decimālās zīmes:

- Ja tās ir robežās no 0 līdz 49, tad *euro* vērtība nemainās;
- Ja tās ir robežās no 50 līdz 99, tad *euro* tiek apaļots par vienu vienību uz augšu;

1.2.3. Ja pārrēķinātie statistikas dati ir izteikti tūkstošos vai miljonos *euro* ar vienu decimālo zīmi, novērtē otro un trešo decimālo zīmi:

- Ja tās ir robežās no 0 līdz 49, tad pirmās decimālās zīmes vērtība nemainās;
- Ja tās ir robežās no 50 līdz 99, tad pirmā decimālā zīme tiek apaļota par vienu vienību uz augšu.

1.3. Atkarībā no datu veida katra iestāde pārrēķinu veic, izmantojot šādus lietošanas prioritātes secībā nosauktus maiņas kursus:

1.3.1. Eiropas Padomes noteikto oficiālo maiņas kursu. Šajā pārrēķinā paliek nemainīgi visi indeksu tipa, dinamikas un citi relatīvie rādītāji;

1.3.2. Latvijas Bankas attiecīgajam periodam (gadam, ceturksnim, mēnesim) noteikto ECU/*euro* un lata vidējo maiņas kursu (datiem, kas atspoguļo pārmaiņas noteiktā laika periodā) vai maiņas kursu uz noteiktu datumu (datiem, kas atspoguļo situāciju noteiktā datumā). Latvijas Bankas noteiktie maiņas kursi pieejami Latvijas Bankas interneta vietnē <http://statdb.bank.lv/lb/?lang=lv>. Šāds tikai iestādes konstatētas nepieciešamības gadījumā veicamais pārrēķins ietekmē visus indeksu tipa un

dinamikas rādītājus, bet absolūtie statistiskie rādītāji naudas izteiksmē starptautiskajos salīdzinājumos saglabā līdzšinējās proporcijas.

2. Speciālie statistikas datu pārrēķināšanas principi

2.1. Iestādes pārrēķina visus to naudas izteiksmē publicējamus statistiskos datus – gan kopsavilkumus, gan to sastāvdaļas. Savstarpēji saistītos statistiskos datus pārrēķina katru pozīciju atsevišķi. Summāro (aprēķināto) rādītāju novirzes nedrīkst pārsniegt noapaļošanas rezultātā radītās.

2.2. Iestādes pārrēķināmo statistikas laukrindu minimālo garumu nosaka uz konkrēto statistiku attiecināmi Eiropas Savienības normatīvie akti. Ja tādu normatīvo aktu nav, iestāde pieņem lēmumu par pārrēķināmās laukrindas garumu.

2.3. Veicot kategoriju (intervālu) datu pārrēķinu, ievēro šādus principus:

2.3.1. Pirmajā solī nosaka intervālu robežas *euro* valūtā, katra nākamā intervāla zemāko robežu nosakot kā skaitli, kas atbilst iepriekšējā intervāla augšējai robežai plus viens *euro* cents;

2.3.2. Otrajā solī veic statistisko pirmdatu pārrēķinu un noapaļošanu;

2.3.3. Trešajā solī *euro* valūtā pārrēķinātos pirmdatus grupē atbilstoši pirmajā solī noteiktajām intervālu robežām.

3. Speciālie statistikas datu publicēšanas principi un citi organizatoriskie jautājumi

3.1. Statistisko datu paralēlās atspoguļošanas periods ir trīs mēneši pirms un trīs mēneši pēc *euro* ieviešanas dienas. Šajā periodā statistikas datus publicē latos un *euro*. Iestādes statistikas datus paralēlās atspoguļošanas periodā publicē:

3.1.1. Pirms *euro* ieviešanas dienas – latos, papildu norādot vērtības *euro*,

3.1.2. Pēc *euro* ieviešanas dienas – *euro*, papildu norādot vērtības latos.

3.2. Iestādes, kas publicē pārrēķinātu statistisko informāciju (laukrindas vai datnes), nodrošina pārrēķinu apraksta un norādes par lietoto maiņas kursu pieejamību savā interneta vietnē.

3.3. Iestādes, kuras VSIP ietvaros publicē laukrindas vai atsevišķas datnes, kas satur iestādes kompetencē ietilpstošus rādītājus naudas izteiksmē, līdz 2013.gada 15.februārim sniedz Centrālajai statistikas pārvaldei tās noteiktā formātā pieprasīto informāciju, kas nepieciešama Latvijas Nacionālajā *euro* ieviešanas plānā paredzētā pārrēķināšanas un publicēšanas plāna sagatavošanai.

3.4. Centrālā statistikas pārvalde apkopo iestāžu anketās sniegto informāciju un sastāda kopēju statistisko datņu un statistikas laukrindu pārrēķinu grafiku. Sākot ar 2013.gada 1.jūliju (jeb trīs mēnešus pirms statistisko datu paralēlās atspoguļošanas perioda sākuma) šis grafiks ir pieejams Centrālās statistikas pārvaldes interneta vietnē <http://csb.gov.lv/euro>.

3.5. Iestādes, kuras VSIP ietvaros publicē laukrindas vai atsevišķas datnes, kas satur tās kompetencē ietilpstošus rādītājus naudas izteiksmē, ziņo Centrālajai statistikas pārvaldei par pārrēķinu grafika izpildi, vienlaikus apliecinot, ka pārrēķinu veikšanā ir ievērotas šīs vadlīnijas.

- 3.6. Pēc *euro* ieviešanas dienas visi dati, kas datu lietotājiem tiek sagatavoti pēc pieprasījuma, jāgatavo *euro* valūtā. Iestāde datus var sagatavot arī citās valūtās, ja panākta vienošanās starp iestādi un datu pieprasītāju.
- 3.7. Zinātniskiem mērķiem pēc *euro* ieviešanas dienas izsniedzamos anonimizētos statistikas pirmdatu masīvus gatavo *euro* valūtā. Iestāde datus var sagatavot arī citās valūtās, ja panākta vienošanās starp iestādi un datu pieprasītāju.